

[Stavad]

nelle lån kun bliver et afkast til landmanden på 7 kr. pr. præsteret arbejdstime over investeringens levetid. Ved indekslån stiger afkastet til landmanden til 23 kr. pr. arbejdstime og ved en kombination af traditionelle lån og indekslån til 31 kr.

I eksemplerne er der regnet med en rente for traditionelle lån på 14 pct.; er renten højere, er fordelene ved indekslånet endnu større, og det må vi desværre konstatere at renten er i øjeblikket.

Disse regnestykker kan yderligere forbedres, hvis vi tilbyder lån, som er tilpasset landbrugets særlige forhold, eksempelvis en vis del lån, som ikke afdrages. Vi må naturligvis så sikre, at de fordelagtige lån ikke giver sig udtryk i stigende ejendomspriser, og det kan vi gøre ved at forlange, at lånene indfris ved ejerskifte, og ved at stille krav om en fornuftig rentabilitet for at opnå lånene ved ejendoms køb.

En af de ting, som har præget debatten om ændrede finansieringstilbud til landbruget, er, om det også skal være lån på markedsvilkår eller der skal en eller anden form for samfundsmæssigt sikkerhedsnet under denne form for finansiering. Må jeg her først gøre opmærksom på, at vi med realrentebeskatningen har ydet et væsentligt bidrag til, at indeksobligationer, som er fritaget for denne form for beskatning, sælges til en høj kurs. Det betyder, at realrenten på indeksobligationer kun er omkring halvdelen af realrenten på traditionelle obligationer. Herigennem er der altså allerede ydet et væsentligt samfundsmæssigt bidrag til at billiggøre denne form for finansiering, som vi ønsker at tilbyde landmændene.

Må jeg også understrege, at socialdemokratiet ikke på forhånd vil afvise, at vi ved en konkret udformning af finansieringsreformen for landbruget vil være med til, at der inden for fastsatte økonomiske rammer spændes et sikkerhedsnet ud under salget af disse obligationer. Det må til sin tid afhænge af en konkret udformning af forslaget og behovet for et sådant sikkerhedsnet for at sikre, at finansieringsreformen også bliver det tilbud, som kan være med til at sikre flest mulige bæredygtige familiebrugs beståen, familiebrug, som almindelige mennesker kan købe uden at møde op med et millionbeløb i baglommen.

Nu er så spørgsmålet, om landbruget ønsker at benytte en sådan låneform. Landbrugets ledere har altid givet udtryk for, at de ønskede en situation, hvor erhvervet kunne klare sig selv, var fri for at gå tiggergang til regering og folketing. Hvis det er rigtigt, vil landbruget tage imod dette tilbud med kyskhånd og positiv medvirken til, at reformen kommer til at virke bedst muligt i praksis.

Husmandsforeningernes initiativ med et strukturudvalg, som bl.a. behandler dette emne, er også en bekræftelse på, at dele af landbruget allerede er ganske langt fremme i deres overvejelser på området. Det er socialdemokratiets håb, at reformen også kan gennemføres i nært samarbejde med et samlet erhverv.

Det er naturligvis også overvejet, om denne debat skulle munde ud i en dagsorden. Det er vi i socialdemokratiet nået frem til at den ikke skal på vores foranledning, hvis landbrugsministeren da ikke fuldstændig afviser at tale med folketingets partier om en finansieringsreform for landbruget, og det kan jeg konstatere allerede at landbrugsministeren ikke gør.

Den konklusion er vi nået frem til ud fra en række overvejelser. For det første ser vi nødig, at debatten om ændrede finansieringstilbud til landbruget bliver en konfrontation, der kan tolkes, som om vi ønsker at genere landbrugsministeren og regeringen. Det har vi ingen ønsker om – vi har et ønske om samarbejde.

Vi forventer, at landbrugsministeren vil tage bestik af denne debat og vurdere, hvor flertallet i folketinget er placeret, og at ministeren herefter vil optage reelle forhandlinger med folketingets partier for at kunne fremsætte lovforslag senest til oktober 1984. Det udvalgsarbejde, som er iværksat af De Danske Husmandsforeninger, og hvor repræsentanter for en række partier deltager, kan tidligst forventes afsluttet i maj måned i år. Konklusionerne fra dette arbejde ønsker vi i socialdemokratiet at medtage i vores overvejelser ved den konkrete udformning af forslaget.

Hvis ikke ministeren vil medvirke positivt til en finansieringsreform, ved vi, at han på trods af et pålæg igennem en dagsorden bare kan komme med et ubrugeligt udspil. Også af den årsag ønsker vi, at dette arbejde kan